

Nr 280.

Av herr **Jacobson**, *angående åstadkommande av ökad konsumtion av färsk svensk frukt i Norrland m. m.*

Under medicinalstyrelsens överinseende pågick under åren 1929—1931 en socialhygienisk undersökning i de tvenne nordligaste länen. Undersökningens närmast liggande uppgift var att söka utreda sambandet mellan i stora trakter av dessa län förefintliga brister i kosthållningen och vissa sjukliga tillstånd, som syntes vara talrikare förekommande därstädes än i sydligare delar av landet.

Strax efter det frågan upptagits till övervägande inom medicinalstyrelsen väcktes en större allmänhets uppmärksamhet på hälsovårdsförhållandena i Norrland genom en del tidningsartiklar, vari den totala avsaknaden i vissa trakter av Norrland av färsk frukt och grönsaker påtalades. Man hade nämligen skäl misstänka, att brist på vissa nödvändiga vitaminer förelåg, vilket även den utförda undersökningen till fullo ådagalade.

Vid den pressdiskussion, som följde, sedan undersökningen publicerats, gjorde våra mest framstående näringsfysiologer gällande, att därest de påtalade missförhållandena skulle kunna avhjälpas, vore en ökad konsumtion av frukt och grönsaker oundgängligen nödvändig. Norrländska läkare och hushållningssällskap samt icke minst pressen ha under de senaste åren bedrivit en sådan propaganda.

Även om man med tillfredsställelse kan konstatera, att en kraftig stegring av fruktkonsumtionen numera ägt rum, finnas dock stora ödmärksområden inom Lappmarken, varest färsk frukt fortfarande icke konsumeras i någon nämnvärd grad. Orsaken därtill är givetvis i främsta rummet den i allmänhet rådande fattigdomen, men en icke oväsentlig anledning är nog att söka i de till synes onödigt höga fraktsatser, som av järnvägsstyrelsen tillämpas å färsk frukt. Denna har ju hänförs till en hög tariff, som i avsevärd grad fördyrar nämnda vara i synnerhet under den kallare årstiden, då varmvagnsfrakt måste tillämpas, vilket betyder ett extra tillägg med ej mindre än 50 procent på den förut höga fraktsatsen.

Att statsmakterna insett den stora roll, som en ökad fruktkonsumtion i Norrland innebär, framgår bland annat av den tilldelning av denna vara, som kom Norrland och icke minst ödebygderna till godo i slutet av sist-förlutna år. Dock tror jag, att statsmakterna skulle på ett ännu mera effektivt sätt bidra till en ökning av den fortfarande ringa fruktkonsumtionen i Lappmarken genom en nedsättning av de nu gällande järnvägstaxorna för färsk frukt till samtliga järnvägsstationer efter inlandsbanan i Lappmarken.

Jag tillåter mig därför hemställa,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning rörande *dels* de åtgärder, som böra vidtagas för att ernå en ökad konsumtion av färsk, svensk frukt i Norrland, *dels ock* kostnaderna för en fraktnedsättning för frukt till inlandsbanestationerna i Lappmarken.

Stockholm den 23 januari 1937.

Uddo R. Jacobson.
